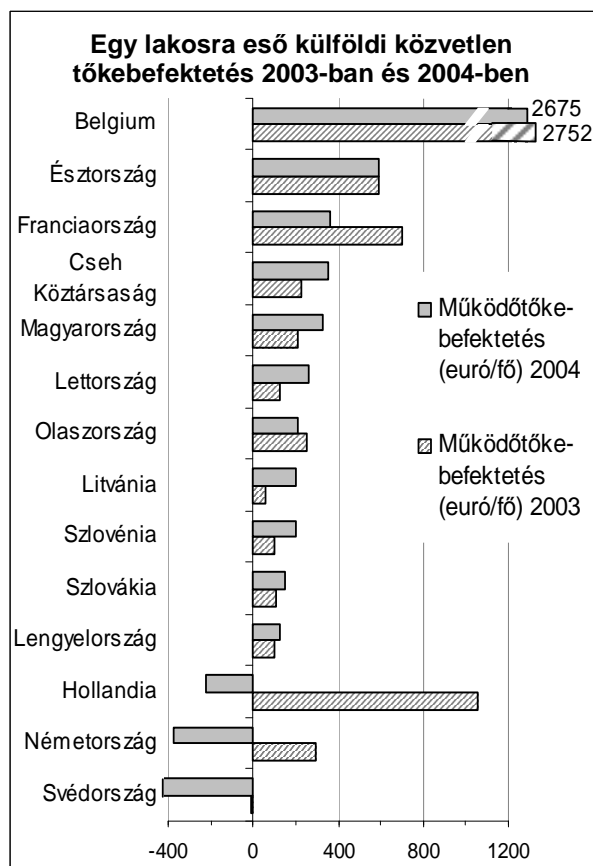

A 2005. I. negyedévben tapasztalt átmeneti javulás után a II. negyedévben az eurózóna bruttó kibocsátása szerényebb, 0,2 % körüli ütemben növekedett amit a harmadik és negyedik negyedévben egyaránt várhatóan a növekedése enyhe, 0,1 százalékpontos gyorsulása követ – állítják az európai kutatóintézetek, köztük a müncheni ifo. A külföldi közvetlen tőkebefektetések tekintetében vegyes képet mutat az Európai Unió. Németországban a többi között gondot okoz a működőtőke kiáramlása, csakúgy mint Hollandiában, vagy Svédországban. Magyarországon kedvező a helyzet és várhatóan folytatódik a növekvő trend. Az I. negyedévben a gazdasági növekedés – a nemzetközi tendenciákhoz hasonlóan – hazánkban is némileg lassult. Áprilisban az iparban, az építőiparban és a termékkivitelben is élénkülés következett be. A kiskereskedők a január–áprilisi időszak egészében 4 %-kal nagyobb volumenű forgalmat könyveltek el, mint egy évvel korábban, a gépjármű- és járműalkatrész-kiskereskedelem forgalma azonban 3,2%-kal csökkent. A turizmus az év első öt hónapjában fellendült az egy évvel korábbi időszakhoz képest. A külföldi vendégek ill. vendégéjszakáinak száma jelentősebben a belföldi vendégeké kisé visszafogottabb ütemben emelkedett. A háztartási szektornak nyújtott hitelek átlagos kamatlábai májusban csökkentek, és az átlagos kamatlábak csökkenése tapasztalható a nem pénzügyi vállalatok hiteleinek és betéeteinek esetében is.

Külföldi közvetlen tőkebefektetés az EU-ban

Az EU25 tagállamok unión kívüli közvetlen tőkebefektetései 2003-ról 2004-re összesen 25 %-kal csökkentek, míg a világ többi országából az EU-ba érkező beruházások értéke kevesebb mint felére zuhant. A visszaesés elsősorban az Egyesült Államokkal kötött ügyleteknek tudható be, mivel az USA 2003. évi 50 milliárd eurós befektetései az elmúlt évben 11 milliárdra zsugorodtak, míg az EU 48 milliárdos befektetéseit 17 milliárd eurós nettó tőke kivonás követte. Az Egyesült Államokat nem számítva 37 %-kal nőtt az EU működőtőke-exportja, a beáramló befektetés azonban ebben a szemléletben is – 37 %-kal – visszaesett. Az EU 2004-ben összességében nettó beruházó volt a világ többi országaiban, amiből elsősorban az Egyesült Királyság, Luxemburg és Spanyolország vették ki részüket. A beáramló működőtőke elsődleges célpontjai Luxemburg az Egyesült Királyság és Belgium voltak. Az Unión belüli beruházások egyik legnagyobb vesztese Németország volt, ahol 28 milliárd eurós tőke kivonást regisztráltak. Emellett az egy lakosra eső közvetlen tőkebefektetést tekintve rossz évet zárt még Hollandia és Svédország is. Az éllovasok közül Belgiumban továbbra is szembetűnően magas a nettó befektetések egy főre eső összege. Magyarország helyzete kedvező, és a növekvő tendencia várhatóan folytatódik. 2005 első negyedévében 1091 millió euró értékű külföldi közvetlen tőkebefektetés valósult meg Magyarországon, ami 430 millió euróval haladja meg 2004 azonos időszaki adatát, és 2001 óta a legmagasabb érték.

Feldolgozóipar

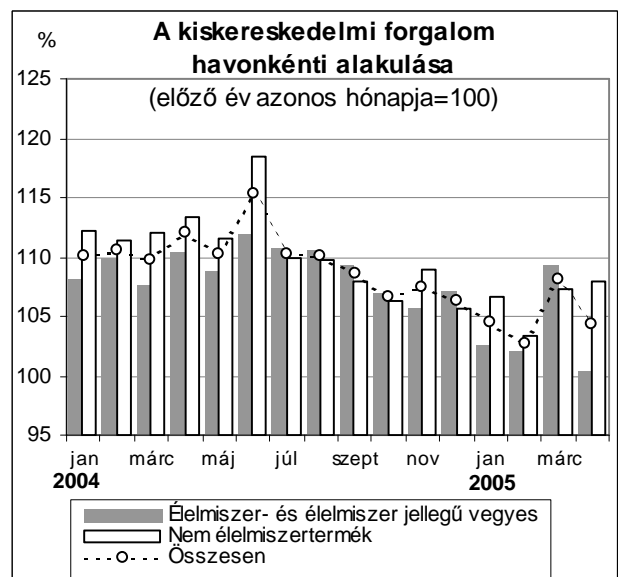
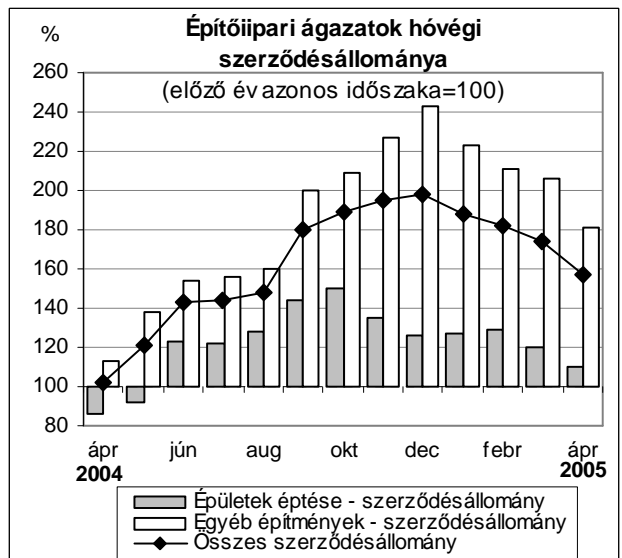
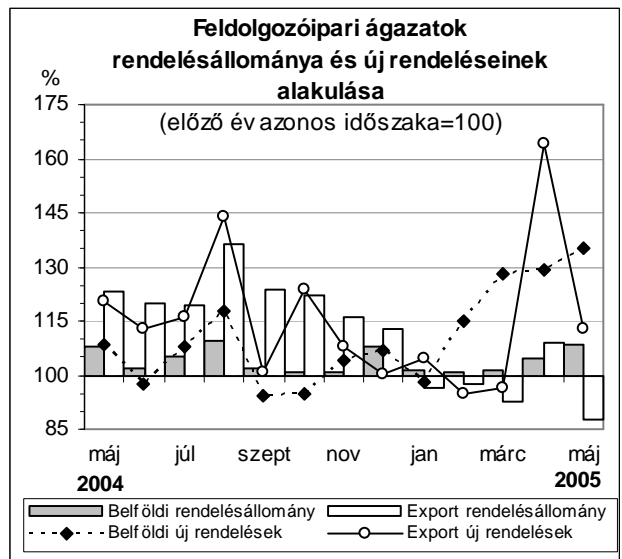
Az ipari termelés az előző év azonos időszakához viszonyítva 2005 májusában 12,9%-kal, munkanaphatástól megtisztítva 10,1%-kal nőtt. A termelés volumene az év első öt hónapjában 5,4%-kal magasabb volt, mint az előző év azonos időszakában. Az előző hónaphoz képest a szezonálisan és munkanap-tényezővel is kiigazított ipari termelési index májusban 1,4%-kal emelkedett. 2005 májusában a feldolgozóipar termelése 13,7%-kal nőtt, a bányászaté 5,8%-kal csökkent 2004 azonos hónapjához viszonyítva. A villamosenergia-, gáz-, gőz- és vízellátás teljesítménye 6%-kal emelkedett. 2005 májusában a megfigyelt feldolgozóipari ágazatok összes új rendelése 16,9%-kal emelkedett. 2004 azonos időszakához viszonyítva az új belföldi rendelések jelentősen 35%-kal, az új exportmegrendelések pedig mérsékeltebben, 12,6%-kal nőttek. Az összes rendelésállomány 9%-kal maradt el a tavalyi bázis szintjétől.

Építőipar

Az építőipari termelés volumene 2005 áprilisában 20,2%-kal nőtt 2004 áprilisához képest. A termelés szintje az év első négy hónapjában 14,4%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. Az épületgépészeti szerelés termelése áprilisban 10%-kal, az év első négy hónapjában 11,2%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az építőipari vállalkozások április végi szerződésállománya 57%-kal volt magasabb az egy évvel korábinál. Ezen belül az épületek szerződésállománya 9,6%-kal, az egyéb építményeké – elsősorban az autópálya- és autótűt-építésekre még 2004-ben megkötött nagy értékű szerződéseknek köszönhetően – 81,3%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Mindemellett érzékelhető az építőipar bővülési ütemének enyhe fékeződése.

Kiskereskedelmi forgalom

Áprilisban a kiskereskedelmi eladások volumene a tavaly azonos időszakot 3,3%-kal haladta meg. A viszonylag mérsékelt növekedésben fontos szerepet játszott, hogy 2004-ben a húsvéti vásárlások jórészt áprilisra, míg idén márciusra estek. Naptárhatással kiigazítva a növekedés 7,3%-os volt. A kiskereskedők a január–áprilisi időszak egészében 4,0%-kal nagyobb volumenű forgalmat könyveltek el, mint egy évvel korábban, a gépjármű- és járműalkatrész-kiskereskedelem forgalma azonban 3,2%-kal csökkent.

Turizmus

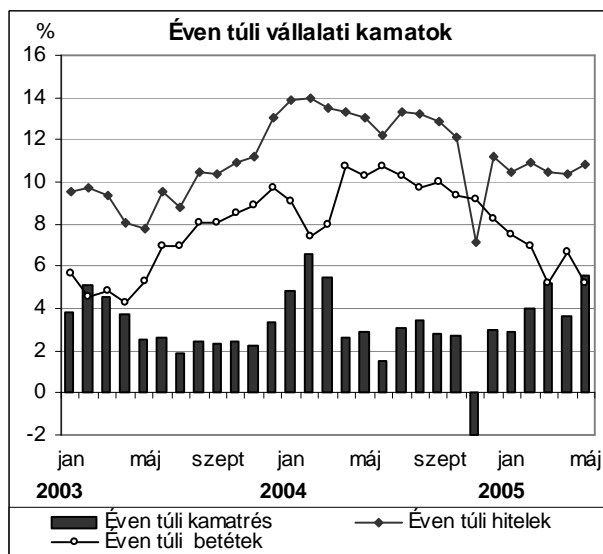
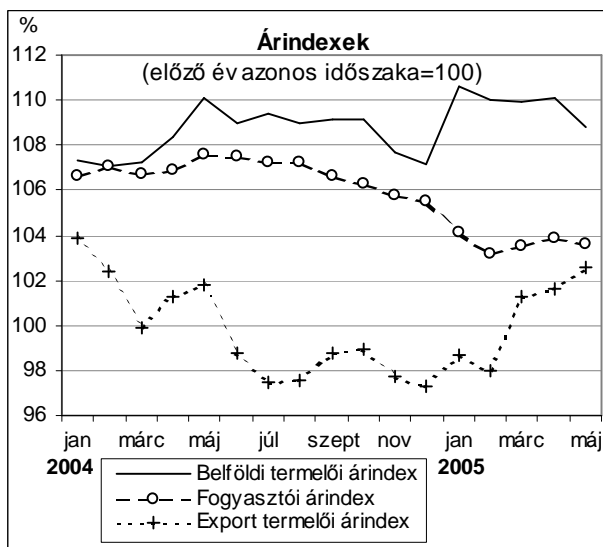
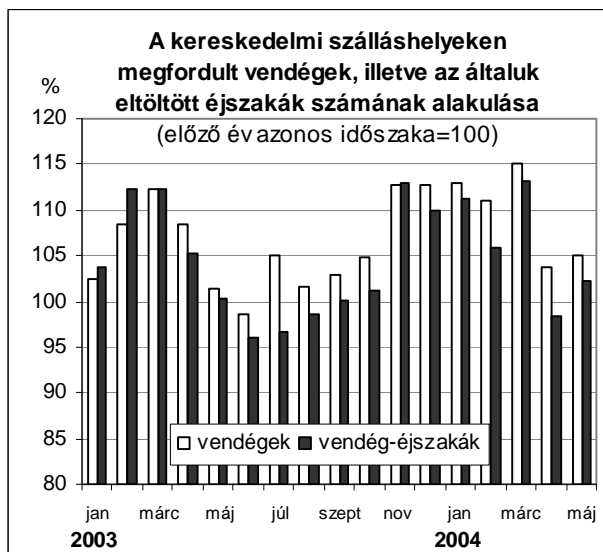
2005-ben január és május között a kereskedelmi szálláshelyek vendégeinek száma jelentősen, a vendégéjszakák száma enyhén emelkedett az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az év első öt hónapjában a kereskedelmi szálláshelyekre 1,1 millió külföldi vendég érkezett, akik 3,3 millió vendégéjszakát töltek el. A külföldivendégforgalom jelentős fellendülése figyelhető meg: a vendégek száma 13%-kal, az éjszakák száma 7%-kal nőtt. A külföldi vendégek 70%-a az Európai Unió országaiból érkezett. Valamivel kisebb ütemben ugyan de, a belföldi vendégforgalom is bővült. A belföldi vendégek száma 5, és az általuk eltöltött vendégéjszakák száma 2 %-kal volt magasabb az egy évvel korábbi időszakban mértnél.

Árak

2005. júniusban az egyhavi átlagos fogyasztói áremelkedés 0,3% volt, 2004. júniushoz viszonyítva pedig 3,8%-kal növekedtek az árak. Idén az első hat hónapban átlagosan 3,7%-kal voltak magasabbak az árak, mint az előző év azonos időszakában. 12 hónap alatt, 2004. júniushoz viszonyítva, az élelmiszerek árai az átlagosnál kisebb mértékben, 3,6%-kal emelkedtek. A tartós fogyasztási cikkekért átlagosan 1,9%-kal kellett kevesebbet fizetni, mint 2004. júniusában. A szeszes italok, dohányárak az átlagosnál kisebb mértékben (3,3%) drágultak 12 hónap alatt. Ez idő alatt a háztartási energia drágult a legnagyobb mértékben, 6,4%-kal. A szolgáltatások átlagot meghaladó, 5,1%-os áremelkedésén belül a szerencsejáték 16, a helyi tömegközlekedés 14, a csatornadíj 13, a személyszállítás 12%-kal drágult. A járműüzemanyagok 10 százalékkal kerültek többbe, mint 2004. júniusban.

A háztartási és a vállalati szektor kamatai

2005. májusban a háztartási szektornak nyújtott hitelek átlagos kamatlábai csökkentek. A háztartások betéteinek átlagos kamatlábai szintén csökkentek, kivéve a látra szóló és folyószámlabetétek kamatlábait. Az átlagos kamatlábak csökkenése tapasztalható a nem pénzügyi vállalatok hiteleinek és betéteinek esetében is. Az éven túli hitelek és betétek kamatai közötti kamatrés a vállalati szektorban az áprilisi 3,6 %-ról 5,6 %-ra ugrott, a lakosság megtakarítások és hitelek tekintetében azonban a korábbi hónapok 15-16 % körüli szintjéről 13,35 %-ra mérséklődött a kamatrés.

A háztartási és a vállalati szektor hitelállománya

Májusban a monetáris pénzügyi intézmények által a nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelek állománya 58,9 milliárd forinttal növekedett. Az éven belüli hitelek állománya 13 milliárd forinttal csökkent, az éven túli hitelek állománya 71,9 milliárd forinttal nőtt. A hosszú, de legfeljebb 5 éves lejáratú hitelek állománya 31,2 milliárd forinttal, az 5 évnél hosszabb lejáratú hitelek állománya 40,7 milliárd forinttal növekedett. A szektor monetáris pénzügyi intézményeknél elhelyezett betéteinek állománya 121,6 milliárd forinttal növekedett. A látra szóló és folyószámla betétállomány 96,6 milliárd forinttal, a legfeljebb 1 évre lekötött betétállomány 23,4 milliárd forinttal nőtt, az egy évnél hosszabb lekötésű betétek állománya 2,0 milliárd forinttal csökkent.

A hónap során a háztartásoknak nyújtott hitelállomány 76,9 milliárd forinttal, a szektor által a monetáris pénzügyi intézményeknél elhelyezett betétek állománya 19,8 milliárd forinttal emelkedett. A háztartásoknak nyújtott hiteleken belül a lakáscélú hitelek részaránya 63,0%-ról 62,5%-ra csökkent, az állomány 32,4 milliárd forinttal nőtt. A fogyasztási célú hitelek háztartásoknak nyújtott összes hitelhez viszonyított súlya 27,9%-ról 28,5%-ra változott, az állomány 40,8 milliárd forinttal nőtt. Az egyéb hitelek állománya 3,7 milliárd forinttal nőtt.

Összességében a nem pénzügyi vállalkozások körében az év eleje óta az éven belüli betétek egyenletes növekedése tapasztalható. Ezzel szemben a hosszú távú megtakarításaik volumene az áprilisi kilengés után ismét visszaesett. Az éven belüli vállalati hitelfelvétel az év eleje óta stagnál, az éven túli hitel iránti kereslet pedig az elmúlt két hónapban csökkent, aminek következtében az egy évvel korábbi szint alá süllyedt.

A háztartások között szembetűnő a növekedés az egy éven belüli betétek állományában, míg az éven túli betétek esetében kisebb ingadozásoktól eltekintve inkább stagnálásról beszélhetünk. Emellett az éven túli hitelek állománya 2005. február óta emelkedik, és májusban már jelentősen meghaladta az egy évvel korábbi szintet.

Forrás: KSH, ifo Eurostat, MNB
Publikáció esetén kérjük, hogy összefoglalónkra az alábbiak szerint hivatkozzon:
MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató, 2005 / június, Budapest

